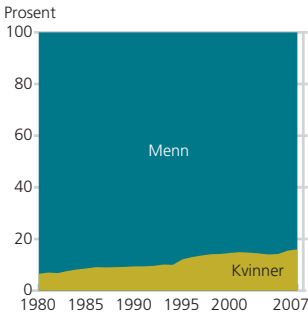

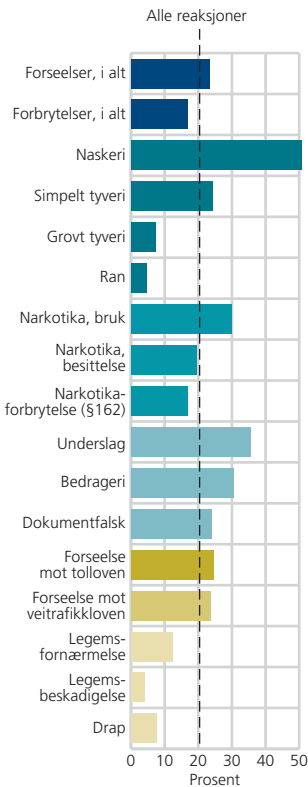
Gjerningsmannen sjelden kvinne

Straffereaksjoner for forbrytelser. Kvinner og menn

Kilde: Kriminalstatistikk.

Kvinneandel blant straffede for utvalgte typer hovedlovbrudd. 2007

Kilde: Kriminalstatistikk.

Mer informasjon:
<http://www.ssb.no/kriminalitet/>

Flere kvinner tas for lovbrudd

Kvinnelige gjernings-«menn» er fortsatt sjeldne, men de er vanligere enn før. Av totalt 307 000 straffede for lovbrudd i 2007 var 66 800 kvinner, og de utgjorde dermed 23 prosent av alle straffede.

Ser vi på straffereaksjoner for forbrytelser, finner vi en lavere kvinneandel enn for lovbrudd totalt. Av alle straffereaksjoner for forbrytelser ble bare 16 prosent ilagt kvinner. Det har likevel vært en klar økning siden begynnelsen av 1980-tallet, da kvinners andel av straffereaksjonene var i underkant av 7 prosent.

Som for menn er det i aldersgruppen 18-20 år vi finner den største andelen siktede kvinner. Men sammenlignet med menn er det relativt flere siktede kvinner blant de yngste, i aldersgruppen 12-14 år utgjør jentene en tredjedel.

Kvinner begår vinnings- og narkotikalovbrudd

Kvinneandelen varierer mye for ulike typer lovbrudd. Særlig er kvinneandelen høy når det gjelder vinningskriminalitet, som simpelt tyveri og naskeri. Og her er det unge jenter som dominerer, og i aldersgruppen 11-14 år er det omtrent like mange siktede jenter som gutter.

Også dokumentfalsk, underslag og bedrageri samt bruk av narkotika er «typisk» kvinnekriminalitet. Men når det gjelder disse lovbruddene, er kvinnene noe eldre.

Generelt ser vi en klar tendens til at kvinneandelen blant de straffede er høyest for de minst alvorlige lovbruddene, og andelen reduseres med økende alvorlighetsgrad – både for tyveri og narkotikaforbrytelse. Dette gjelder også for vold, men andelen kvinner som ble straffet for drap, utgjør et unntak.

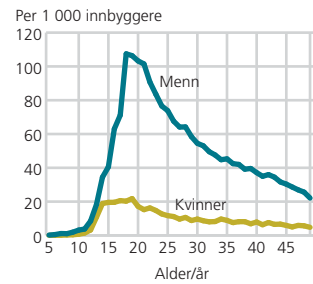
Få kvinner bak murene

Vel 9 prosent av de nyinnsatte i fengslene er kvinner. Men kvinner får noe kortere fengselsstraffer enn menn, og bare i underkant av 6 prosent av de innsatte er kvinner. For 25 år siden var andelen 3 prosent.

Utsatt for forskjellige typer vold

På spørsmål om de har vært utsatt for vold eller trusler om vold det siste året, svarer om lag 5 prosent bekreftende – og denne andelen har vært svært stabil de siste 20 årene. Kvinner og menn synes å ha omtrent like stor risiko for å bli ofre, og det er de yngste som oftest oppgir at de har vært utsatt for vold eller trusler om vold. Kvinner opplever i større grad å bli utsatt for vold og trusler i

Siktede for lovbrudd. Kvinner og menn, etter alder. 2005

Kilde: Kriminalstatistikk.

nære relasjoner og i sitt nærmiljø. Menn blir i større grad utsatt for fysisk vold på kveldstid og i helgene, fra helt eller delvis ukjente voldsutøvere og ute på offentlige steder.

Også anmeldelsene til politiet viser at de yngste, for begge kjønn, er mest utsatt. I alderen 19-24 år anmeldes det imidlertid dobbelt så mye vold begått mot menn som mot kvinner.

Når det gjelder ofre for anmeldte lovbrudd, utgjør menn en langt større andel av de som er utsatt for legemsbeskadigelse (85 prosent), enn for de mindre grove legemsfornærmelse (64 prosent) og truslene (53 prosent). Kvinner er derimot sterkt overrepresentert blant ofrene for mishandling i familieforhold (84 prosent) og seksualforbrytelser (86 prosent). Samlet for tiårsperioden 1999-2008 er nesten halvparten (46 prosent) av draps-ofrene kvinner.

Flere voldtekter

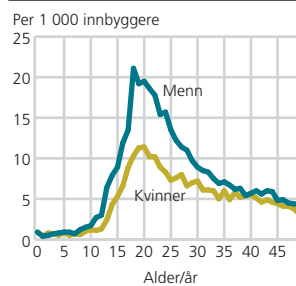
I løpet av 1980-tallet ble det en økt offentlig oppmerksomhet på seksuelle overgrep, og vi fikk en gradvis økning i antallet voldtekter behandlet i rettssystemet. I løpet av dette tiåret ble antallet ferdig etterforskede tilfeller av voldtekt nesten tredoblet. Selv om endringer i registreringspraksisen og det utvidete voldtektsbegrepet i den nye straffeloven fra 2000 påvirker statistikkene, kan vi slå fast at antallet anmeldte voldtekter har økt ytterligere. Omfanget av anmeldte voldtekter de tre siste årene er mer enn dobbelt så høyt som i perioden 1993-1995. I løpet av 2008 ble det anmeldt om lag 120 voldtektsforsøk og 940 voldtekter.

Kvinner fremdeles mest engstelige

Langt flere kvinner enn menn er urolige for å bli utsatt for vold på stedet der de bor. I 2007 var andelen 11 prosent, sammenlignet med 3 prosent av mennene. Det er særlig yngre kvinner som er engstelige for å bli utsatt for vold, i alderen 16-24 år er andelen 15 prosent, sammenlignet med 4 prosent av unge menn.

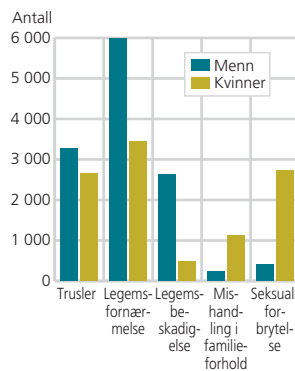
At kvinner i større grad enn menn blir utsatt for vold i sine nærmeste omgivelser, kan være noe av forklaringen på at langt flere kvinner enn menn sier at de har følt seg truet i sitt nærmiljø. Forskjellene er imidlertid svært store, og andelen kvinner som er urolige for vold og trusler, er langt høyere enn andelen kvinner som er utsatt for dette. Den største forskjellen mellom risiko for å bli utsatt og omfang av frykt, finner vi blant de eldste kvinnene. Omvendt er unge menn mest utsatt for – men langt sjeldnere urolige for – vold.

Ofre for voldskriminalitet. Kvinner og menn, etter alder. 2008

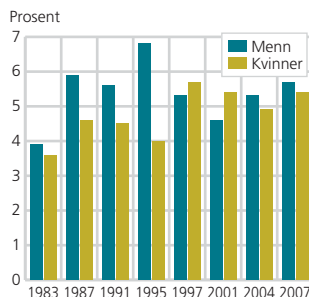
Kilde: Kriminalstatistikk.

Ofre, etter utvalgte typer hovedlovbrudd. Kvinner og menn. 2008

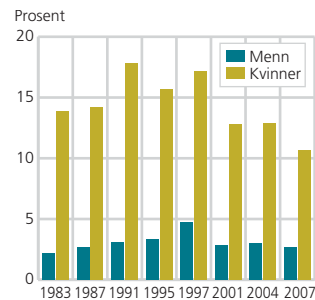
Kilde: Kriminalstatistikk.

Utsatte for vold eller trusler om vold siste 12 måneder. Kvinner og menn

Kilde: Levekårsundersøkelsen.

Urolige for vold eller trusler på bosted. Kvinner og menn

Kilde: Levekårsundersøkelsen.